

Warszawa, dnia 19 maja 2021 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ**

DD3.056.1.2021

W odpowiedzi na petycję, której treść została uzupełniona mejlem z 16 lutego br., działając na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad.1

Odnosząc się do pkt 1 pisma, w którym mowa o tzw. „podatku bankowym” uprzejmie informuję, że został on wprowadzony ustawą z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1836). Podatnikami podatku są podmioty sektora finansowego (sektora bankowego, sektora ubezpieczeniowego i instytucje pożyczkowe). Aktualnie nie są prowadzone prace nad jego zniesieniem.

Ad. 3, 5, 6, 7 i 19

Odnosząc się do pkt 3, 5, 6, 7 i 19 petycji, w których mowa o podwyżce: podatku od nieruchomości oraz opłat lokalnych (targowej, uzdrowskiej, reklamowej, od posiadania psów) należy wyjaśnić, że wzrost stawek wymienionych podatków i opłat lokalnych jest uwarunkowany coroczną waloryzacją tych stawek o wskaźnik inflacji, co wynika z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.) oraz wysokością stawek ustalonych przez gminę na jej terenie.

Zgodnie z powołanym przepisem, górne granice stawek kwotowych określone w art. 5 ust. 1, art. 10 ust. 1 i art. 19 pkt 1, obowiązujące w danym roku podatkowym ulegają corocznie zmianie na następny rok podatkowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Poszczególne gminy ustalają stawki podatków i opłat lokalnych z uwzględnieniem maksymalnych stawek ustawowych. Oznacza to, że stawki uchwalone przez gminy na ich terenie mogą być:

- niższe niż stawki ustawowe,
- ustalone na dowolnym poziomie w granicach powyżej zera do wysokości stawki ustawowej.

Coroczna korekta górnych granic stawek ustawowych nie musi zatem skutkować podwyższeniem stawki w danej gminie. Zasady ustalania stawek podatku od nieruchomości i opłat lokalnych zawarte są w art. 5 i art. 19 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ad. 4 i 10

Odnosząc się do kwestii „wzrostu akcyzy na benzynę” uprzejmie informuję, że kwotowa stawka akcyzy na benzyny silnikowe nie była podwyższana od 2007 r. Zatem oznacza to, że polityka fiskalna rządu w stosunku do przedmiotowych paliw jest stabilna, nie zmieniała się na przestrzeni lat i to nie ona jest przyczyną wahań poziomu cen paliw.

Wyjaśnić należy, że ceny detaliczne paliw należą do kategorii cen umownych tj. cen ustalanych przez producentów w oparciu o mechanizmy rynkowe. Na cenę detaliczną paliw składają się takie elementy jak: koszty surowców, koszty produkcji, marże nakładane na przez producentów i podmioty dokonujące obrotu tymi paliwami, kurs złotego w stosunku do dolara oraz podatki – VAT i akcyza. Tym samym to nie podatek akcyzowy jest decydującym składnikiem cenotwórczym paliw silnikowych, a w konsekwencji rząd nie ma bezpośredniego wpływu na kształtowanie poziomu cen tych paliw. W obowiązującym stanie prawnym stawka kwotowa podatku akcyzowego dla benzyn silnikowych wynosi 1514 zł/1000 litrów i pozostaje na niezmiennym poziomie od 2007 r. Wysokość stawki akcyzy na benzyny silnikowe w Polsce należy do najniższych w krajach Unii Europejskiej i jest na poziomie zbliżonym do minimów unijnych.

W zakresie dotyczącym „podatku alkoholowego i podatku od papierosów” należy wskazać, że od 1 stycznia 2020 r. wzrosły o 10 % stawki akcyzy na „używki” czyli napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe. W celu wspierania rozwoju rynku krajowego i pośrednio wsparcia produkcji sadowniczej, stanowiącej jeden z filarów polskiego rolnictwa, z zakresu podwyżki zostały wyłączone cydr i perry o rzeczywistej objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 5% objętości. Zmiana stawek akcyzy na przedmiotowe wyroby była spowodowana przede wszystkim rosnącymi kosztami przeciwdziałania skutkom społecznym i zdrowotnym konsumpcji napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Za koniecznością prowadzenia przez rząd polityki prozdrowotnej przemawia statystyka śmiertelności obywateli, z której wynika, że corocznie w Polsce odnotowuje się blisko 70 000 zgonów z powodu chorób odytoniowych oraz 12 000 zgonów z powodów związanych ze spożywaniem napojów alkoholowych.

Ad. 11

Danina solidarnościowa jest świadczeniem publicznym wprowadzonym ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, z późn. zm.).

Reguluje ją art. 30h ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PIT”.

Obowiązek zapłaty daniny solidarnościowej dotyczy osób fizycznych, które uzyskują dochody (przychód minus koszty) podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w:

- art. 27 ust. 1, 9 i 9a ustawy PIT, czyli dochody podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej (np. z pracy, emerytury, kontraktów menedżerskich), od których należy podatek oblicza się w rocznym obliczeniu podatku PIT-40A albo w zeznaniu PIT-36 lub PIT-37, z wyłączeniem dochodów, do których zgodnie z postanowieniami umów o unikaniu podwójnego opodatkowania ma zastosowanie metoda wyłączenia z progresją;
- art. 30b ustawy PIT, czyli dochody z niektórych zysków kapitałowych (np. z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających), od których należy podatek oblicza się według stawki 19% w zeznaniu PIT-38;

- art. 30c ustawy PIT, czyli dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z działów specjalnych produkcji rolnej ustalane na podstawie prowadzonych ksiąg, od których należny podatek oblicza się według stawki 19% w zeznaniu PIT-36L;
- art. 30f ustawy PIT, czyli dochody z zagranicznej jednostki kontrolowanej, od których należny podatek oblicza się według stawki 19% w zeznaniu PIT-CFC.

Obowiązek zapłaty daniny solidarnościowej powstaje, gdy suma ww. dochodów, po ich zmniejszeniu o kwoty pomniejszające, przekracza 1 000 000 zł.

Omawiając ten punkt należy podkreślić, że danina solidarnościowa nie jest podatkiem. Wynika to z postanowień art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.).

Z regulacji tej wynika bowiem, że podatkiem jest publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej. Danina solidarnościowa nie zasila żadnego w tych podmiotów. Jest natomiast jednym ze źródeł przychodów Funduszu Solidarnościowego. Wynika to z postanowień art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

Należy także podkreślić, że danina ta, poprzez zasilanie Funduszu Solidarnościowego, przeznaczona jest na wsparcie emerytów i rencistów¹.

Z powołanych powyżej regulacji wynika zatem, że omawiana danina:

- nie jest podatkiem,
- dotyczy osób o ponadprzeciętnych dochodach i nie jest adresowana wyłącznie do emerytów i rencistów,
- jej celem jest również finansowe wsparcie emerytów i rencistów.

Ad. 12

Od 1 lipca 2020 r. stosowane są przepisy tzw. nowej matrycy stawek VAT², która wprowadziła do ustawy o podatku od towarów i usług³, zwanej dalej „ustawą o VAT”, m.in. nowe wykazy towarów i usług opodatkowanych stawkami obniżonymi (5% i 8%) oparte o nowy sposób identyfikowania ich na potrzeby opodatkowania VAT, polegający na odejściu od stosowania do ww. celów Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2008) na rzecz:

- Nomenklatury scalonej (CN) lub Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) w zakresie towarów,
- aktualnej Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (obecnie PKWiU 2015) w zakresie usług.

Przy konstruowaniu nowych przepisów dotyczących stawek VAT przyjęto założenie, że stawką preferencyjną 5% objęte będą tzw. produkty pierwszej potrzeby tj. grupy towarów i usług zaspokajających podstawowe potrzeby człowieka, a więc przede wszystkim podstawowe produkty spożywcze, takie jak sklasyfikowane m.in. w dziale CN 02 – *Mięso i podroby jadalne*, CN 04 – *Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone*, CN 07 – *Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy*,

¹ Fundusz Solidarnościowy ma na celu wsparcie: społeczne, zawodowe, zdrowotne oraz finansowe osób niepełnosprawnych (1), finansowe emerytów i rencistów, o którym mowa w przepisach odrębnych – art. 1 ust. 1 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

² Wprowadzona ustawą z dnia 9 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1751, z późn. zm.).

³ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 r. poz. 106, z późn. zm.).

jadalne, CN 08 – *Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów*) oraz wszystkie ryby (sklasyfikowane w dziale CN 03). Przy tak nakreślonych priorytetach – wobec podejścia zakładającego ujednoczenie opodatkowania całych grup towarowych, jak również generalnego obniżania stawek podatku dla produktów niezbędnych do zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka przy zachowaniu neutralnego dla budżetu państwa wpływu wprowadzanych zmian – zdecydowano się na rezygnację z preferencji m.in. dla tzw. owoców morza i towarów zawierających te produkty. Z preferencji w postaci stawki obniżonej zostały zatem wyłączone skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne, sklasyfikowane w trzech pozycjach działu CN 03 (tj. 0306, 0307 i 0308). Konsekwentnie wyłączono ze stawki obniżonej kawior i przetwory z ww. towarów sklasyfikowane w pozycji CN 1603 - 1605.

Ponadto ograniczona została możliwość stosowania stawki obniżonej dla innych produktów zawierających tzw. owoce morza. Zgodnie z art. 41 ust. 12f ustawy o VAT preferencyjna 8% stawka VAT jest stosowana do dostawy towarów i świadczenia usług klasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług w grupowaniu *usługi związane z wyżywieniem (PKWiU 56)*, z wyłączeniem jednak sprzedaży w zakresie:

- 1) napojów innych niż wymienione w załączniku nr 3 lub załączniku nr 10 do ustawy lub w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie, w tym ich przygotowania i podania;
- 2) towarów nieprzetworzonych przez podatnika, innych niż wymienione w załączniku nr 3 lub załączniku nr 10 do ustawy lub w przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 3) posiłków, których składnikiem są towary wskazane jako wyłączone z grupowań wymienionych w poz. 2 i 11 załącznika nr 10 do ustawy.

Zatem w przypadku serwowanych w placówkach gastronomicznych posiłków, których składnikiem są tzw. owoce morza, co do zasady właściwą stawką VAT jest stawka podstawowa 23%. Wprowadzone rozwiązanie jest spójne z wyłączeniem ze stawki obniżonej tych towarów oferowanych w obrocie handlowym.

Jednocześnie podkreślić należy, że wprowadzenie rozwiązań przyjętych w nowej matrycy VAT oznaczało w praktyce obniżenie stawek dla wielu innych towarów, w szczególności tzw. produktów pierwszej potrzeby. Przykładowo obniżono stawki dla owoców tropikalnych i cytrusowych (z 8% do 5%), pieczywa o dacie przydatności do spożycia przekraczającej 14 dni (z 8% do 5%), produktów dla dzieci – pieluszki, smoczki, foteliki samochodowe, żywność (z 8% do 5%), niektórych artykułów higienicznych (z 8% do 5%) czy wydawnictw książkowych i prasowych dostarczanych drogą elektroniczną itd. Znacząco poszerzył się katalog towarów objętych najniższą możliwą – w obecnie funkcjonujących regulacjach dotyczących VAT – stawką, czyli 5%.

Ad. 22

W zakresie podatku od sprzedaży detalicznej (podatek handlowy) wprowadzonego do polskiego systemu podatkowego ustawą z dnia 6 lipca 2016 r. o podatku od sprzedaży detalicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1433, z późn. zm.), uprzejmie informuję, że pobór tego podatku został zawieszony decyzjami KE z 19.09.2016 r. i z 30.06.2017 r. stwierdzającymi niezgodność podatku z przepisami o pomocy państwa. Decyzje te zostały zaskarżone przez Polskę do Sądu Unii Europejskiej (SUE

– I instancja) skargami z 30.11.2016 r. i z 13.09.2017 r., których rozpatrzenie zakończyło się korzystnym dla Polski wyrokiem SUE z 16 maja 2019 r.

W wyniku złożonego przez Komisję Europejską odwołania, rozpoczęło się postępowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE – II instancja), który w wyroku z dnia 16.03.2021 r. oddalił w całości odwołania Komisji wniesione od zaskarżonych wyroków. Wobec blokady podatku spowodowanej postępowaniami przed KE i TSUE pobór podatku od sprzedaży detalicznej mógł się rozpocząć dopiero od 1 stycznia 2021 r. Nie jest to zatem nowy podatek, lecz podatek, którego pobór na skutek wspomnianych postępowań rozpoczął się z ponad 4-letnim opóźnieniem.

Podsumowując powyższe wyjaśnienia, pragnę zwrócić uwagę, że niektóre z wymienionych wyżej podatków i opłat dotyczą wyłącznie przedsiębiorców (podatek od sprzedaży detalicznej/handlowy), podmiotów sektora finansowego (banki, zakłady ubezpieczeń, instytucje pożyczkowe) lub w przeważającej mierze przedsiębiorców (podatek od nieruchomości – w odniesieniu do przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą, opłata targowa, podatek od reklam). W związku z tym, nie dotyczą osób będących emerytem/rencistą i nie mają wpływu na ich status zdrowotny i finansowy.

Z upoważnienia
Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej
Beata Karbownik
Zastępca Dyrektora
Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/